Opgave III

De werking van de arbeidsmarkt in een bepaald land kan worden beschreven met het pijlenschema in figuur 2. Alle pijlen geven oorzakelijke verbanden weer (ceteris paribus). Een + geeft een positief verband aan en een – een negatief verband.

figuur 2

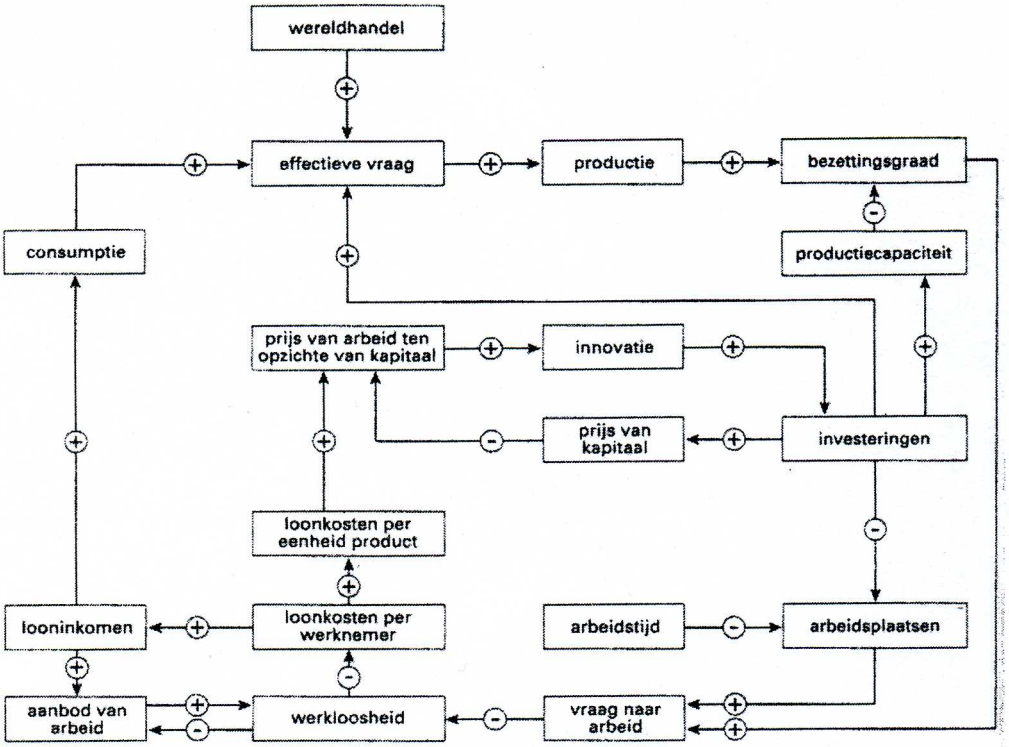

In dit pijlenschema wordt onderscheid gemaakt tussen endogene en exogene grootheden.
2p **14** Welke twee grootheden in dit pijlenschema zijn exogeen?

Werkloosheid kan in het algemeen conjunctureel of structureel van aard zijn. In dit pijlenschema staan onder andere de blokken loonkosten per werknemer en werkloosheid. Stel dat de werkloosheid verandert door een stijging van de loonkosten per werknemer.
4p **15** Beschrijf hoe uit dit pijlenschema blijkt dat deze verandering van de werkloosheid zowel conjunctureel als structureel kan zijn.

In dit pijlenschema leidt een afname van de werkloosheid rechtstreeks tot een toename van het aanbod van arbeid.
3p **16** Geef voor dit verband een verklaring.

In dit pijlenschema leidt productiegroei tot hogere loonkosten per werknemer en tot hogere loonkosten per eenheid product.
3p **17** Onder welke voorwaarde leiden hogere loonkosten per werknemer tot hogere loonkosten per eenheid product?

Met behulp van dit pijlenschema heeft een econoom onderzoek gedaan naar de prijselasticiteit van de vraag naar arbeid en naar de kruiselingse prijselasticiteit van de vraag naar arbeid voor de prijs van kapitaal.

De kruiselingse prijselasticiteit van de vraag naar arbeid voor de prijs van kapitaal blijkt positief te zijn.
3p **18** Beschrijf hoe dat uit dit pijlenschema blijkt.

De prijselasticiteit van de vraag naar arbeid blijkt –0,4 te bedragen en de kruiselingse prijselasticiteit van de vraag naar arbeid voor de prijs van kapitaal 0,2. De overheid in dit land verwacht een prijsdaling van kapitaal van 5%. Zij wil het negatieve effect hiervan op de vraag naar arbeid compenseren door een verlaging van de prijs van arbeid.
3p **19** Bereken met hoeveel procent de prijs van arbeid daartoe moet worden verlaagd.

De Nederlandse overheid heeft de afgelopen jaren getracht de werkgelegenheid te stimuleren door de loonkosten per werknemer te verlagen.
2p **20** Noem een manier waarop de Nederlandse overheid de loonkosten per werknemer kan verlagen. Licht het antwoord toe.